

Genetické testy původu jsou populární a zájem o ně roste

denik.cz | 26.4.2013

Praha /ANIMACE/ – Pátrat po původu svých předků, zda pocházeli od Středomoří, Ameriky nebo třeba od Uralu, láká díky molekulární genetice stále více lidí. Genetická výbava člověka známá jako DNA se zkoumá ve specializovaných laboratořích, kde zájem o geneticko-genealogické testy původu od začátku ledna výrazně vzrostl. Potvrdili to oslovení odborníci. Genetici pomáhají rozplést původ lidí, který už nedokážou rozluštit matriky nebo jiné historické prameny.

Ilustrační fotoAutor: čtk

Populární jsou v současnosti takzvané genetické knihy s genealogií psanou přímo na míru. Testy se dávají i jako netradiční dárek.

Výzkumu DNA pro veřejnost se v Česku věnují zatím jen soukromé firmy, některé z nich mají přístup do mezinárodních databází i vlastní „archivy“. Základní rozbor původu předků lze pořídit od dvou tisíc, může se ale vyšplhat až k deseti tisícům, záleží přitom na rozsahu požadavků.

„Oproti minulosti se lidé více do hloubky zajímají o svůj původ, odkud pochází jejich rodová linie. Pokud srovnám dobu před čtyřmi lety, tak se nyní připravují detailnější rozbor, ty děláme i pro trestní věci,“ řekl šéf společnosti Forenzní DNA servis, genetik Daniel Vaněk. Přispěl k tomu zřejmě i pořad ČT Tajemství rodu.

Genetické vazby

Podle charakteristik zjištěných při analýze DNA dokážou genetici například přiřadit rodovou linii k aškenázkým židům, Anglosasům, východním, jižním a západním Slovanům nebo Vikingům. V mezinárodních databázích se pak zkoumá, kde má jedinec genetické vazby, přičemž je možné vypočítat dobu, před kterou žil společný předek jakýchkoli dvou jedinců v otcovské či mateřské linii. Podobně se určuje i příbuzenský vztah, čímž se doplňují rodové generační stromy.

Testy se provádějí odběrem vzorku slin, které se zašlou do laboratoře. „Smyslem ‚genografického testu‘ není výsledek typu: kolik procent máte v sobě slovanského a kolik procent keltského původu, jak je to bohužel někdy trochu nešťastně v médiích prezentováno. Test odhalí s naprostou přesností jednu ze spousty nitek vedoucí přes minulou generaci k dávným předkům,“ poznamenal ředitel firmy Genomac Marek Minárik.

Jde buď o nitku otcovské linie – otec – děd – praděd – prapraděd nebo mateřské linie – matka – babička – prababička a dále. Jakkoliv je podle Minárika tato „nitka“ jen jednou z mnoha, tak hlavně u mužů má přesné stanovení otcovské linie především psychologickou důležitost.

Chromozom z Valašska na Yukonu

Genetik Vaněk například nedávno řešil zajímavý případ klienta z Moravy. Při procházení mezinárodních databází se přišlo na úplnou shodu s populačním vzorkem z Aljašky, který patřil jednomu z indiánských kmenů. Později se zjistilo, že jeho praprastrýc odešel do Ameriky, kde se v rámci zlaté horečky vydal na Yukon. Pravděpodobně zde prý zplodil s nějakou indiánkou potomka, který má český Y chromozom z Valašska.

„Pomohli jsme rozplést zajímavý příběh. On věděl, že v rodině někdo emigroval...Ostatním ale nemůžeme zaručit, že výsledky budou vždy takhle zajímavé. Někdy je to šedí...“ dodal Vaněk.